

(ФАО 290) на 0,39–0,80 т/га та ДН Галатея (ФАО 290) на – 0,41–1,03 т/га; середньостиглих гібридів Інгульський (ФАО 350) на 0,47–1,18 т/га та ДН Деметра (ФАО 360) на 0,43–1,05 т/га; середньопізніх гібридів ДН Берека (ФАО 420) на 0,42–1,10 т/га та Чонгар (ФАО 420) на 0,42–1,20 т/га, що дозволяє рекомендувати дані елементи для удосконалення технології вирощування зерна кукурудзи в умовах зрошення.

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Столярчук Н.М.

ННЦ «Інститут аграрної економіки» (м. Київ)

Теперішній досвід України, міжнародний досвід та досвід колишнього Радянського Союзу свідчить про те, що ефективний розвиток економіки не можливий без своєчасного та ефективного захисту інноваційних розробок. Відтак кожна держава повинна докласти чимало зусиль для побудови надійного інституційного базису у сфері патентування.

У таких країнах, як США та Японія, яких вважають світовими лідерами у сфері розвитку інтелектуальної власності та винахідництва, державні органи і насамперед патентні відомства як органи виконавчої влади відіграють надзвичайно велику роль у спрямуванні та поліпшенні ефективності винахідництва.

З розпадом СРСР та переходу пострадянських країн на ринкові засади економіки постала необхідність в утворенні нових принципів захисту об'єктів інтелектуальної власності. Вийшло так, що стара система перестала функціонувати, а нову своєчасно не створили, що призвело до занепаду винахідницької діяльності. Одна з головних причин такого становища полягала в тому, що держава звертала недостатньо уваги на такий важливий і складний процес.

У Радянському Союзі права на об'єкти інтелектуальної власності належали державі, яка намагалась отримати вигоду від їх використання шляхом надання ліцензій як на своїй території, так і за кордоном. Функціонував державний механізм, який забезпечував іноземне патентування винаходів, здійснення маркетингу та продаж ліцензій. Функціонували патентні служби, які сприяли розробці нових технологій та техніки.

Нині українські винахідники та виробники намагаються переосмислити всю стратегію захисту технологій, що їм належать. Вибірковий аналіз 80 українських технологій, запропонованих для продажу за кордон, свідчить, що 75% їх практично неможливо продати, оскільки на момент їх пропозиції для продажу на них вже були українські патенти, а тому патентування за кордоном не можливе.

Отже, в сучасних ринкових умовах держава не несе перед авторами винаходів і патентовласниками жодних зобов'язань за долю винаходів. Якщо людина хоче, аби інтелектуальна власність приносила прибуток вона має не

лише подати заявку на патент, а й уявити, як він потім використовуватиметься та які потрібні витрати, пов'язані з його підтриманням в Україні і за кордоном.

Для вирішення даної проблеми доцільно запровадити економічне стимулювання виконання держзамовлення на науково-технологічну продукцію, надати певні переваги для виробників під час випуску продукції із застосуванням власних винаходів.

Орієнтація науки на державні потреби забезпечила б формування бази даних із характеристикою пріоритетних напрямів розвитку техніки і технології. Маючи таку інформацію, будь-яка наукова організація може запропонувати державному замовникові власні послуги. Тому система охорони інтелектуальної власності в Україні має органічно поєднувати світовий досвід з урахуванням специфічних умов країни.

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНА ОЦІНКА ТЕХНОЕКОСИСТЕМ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ

Узбек І.Х., Узбек В.Ю., Піцан О.М., Розач М.М.

*Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
(м. Дніпро)*

Видобуток корисних копалин відкритим способом супроводжується руйнацією біогеоценотичних процесів та винесенням на «денну» поверхню гірських порід, з яких утворюються природно-техногенні комплекси. Вони характеризуються гетерогенністю, складними ґрунтовими властивостями і незначним утриманням елементів живлення. Їх родючість знаходиться на низькому рівні і визначається ступенем відповідності біологічних особливостей рослинності екологічним умовам техногенного середовища.

При еколого-біологічному дослідженні природно-техногенних комплексів у першу чергу треба визначати їх фізико-хімічні властивості та особливості розвитку кореневих систем рослин і ґрунтових мікроорганізмів. Саме вони знаходяться в тісному взаємозв'язку з активністю ферментів, утворюють єдину, нерозривну і дуже складну біогеоценотичну систему, яка постійно функціонує в товщі природно-техногенних комплексів.

Першими в них оселяються мікроорганізми, якнайбільша кількість котрих нараховується навесні. Надалі їхня чисельність зменшується і має флуктуаційний характер. Проте, природно-техногенні комплекси мають високий стимулюючий ефект для розвитку мікроорганізмів. Через 10–15 років після виносу розкритих гірських порід на «денну» поверхню устанавлюється пул мікроорганізмів і проявляється мікробіологічний профіль, рисунок якого відбиває якісну строкатість товщі природно-техногенних комплексів.

Культурфітоценози сприяють збільшенню кількості мікроорганізмів та стабілізації конструкції мікробного співтовариства відповідно до фізико-хімічних властивостей техногенної товщі .

В умовах степової зони України найбільшу еколого-біологічну відносну